บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

<u>สรุปผล</u>

ในการศึกษาครั้งนี้ จะพบว่าประชาชนชาวไทยมุสลิมในชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ ร้อยละ 81.3 (287 คน) ยอมรับว่ามีสิ่งเสพติดในหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกัญชาประมาณร้อยละ 57.5 (203 คน) เฮโรอีน ร้อยละ 7.1 (25 คน) ยาบ้า ร้อยละ 5.4 (19 คน) นอกนั้นเป็นประเภทอื่นๆ และส่วนหนึ่งประชาชนไม่ตอบ

ส่วนกลุ่มอายุของผู้ที่ติดสิ่งเสพติด คิดว่า จะเป็นเด็กวัยรุ่นช่วงอายุ 16 - 20 ปี มากที่สุด คือร้อยละ 46.2 (163 คน) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 21 - 30 ปี ร้อยละ 27.2 (96 คน) และพบว่า จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในสัดส่วนร้อยละ 78.2 (276 คน) ต่อร้อยละ 0.8 (3 คน) แต่คิดว่า จะมีผู้ติดสิ่งเสพติดในหมู่บ้านทั้งสองเพศร้อยละ 3.7 (13 คน)

คนที่ติดสิ่งเสพติดส่วนใหญ่คิดว่า จะเป็นผู้ว่างงานไม่มีอาชีพมากที่สุด คือร้อยละ 56.1 (198 คน) ผู้ที่มีงานทำคิดว่าจะมีเพียงร้อยละ 21.5 (76 คน) เท่านั้น และคิดว่านักเรียนหรือนักศึกษาจะใช้สิ่งเสพติดประมาณร้อยละ 6.2 (22)

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา ประชาชนชาวไทยมุสลิมในชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ คิดว่าผู้ติดสิ่งเสพติดจะอยู่นอกระบบโรงเรียนถึงร้อยละ 48.2 (170 คน) และอยู่ในโรงเรียนทุกประเภทถึงร้อยละ 25.2 (89 คน)

เมื่อพิจารณาแหล่งจำหน่ายสิ่งเสพติด ประชาชนชาวไทยมุสลิมในชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความคิดว่า มีแหล่งจำหน่ายทั้งในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้านถึงร้อยละ 40.5 (143 คน) ใกล้เคียงกับกลุ่มที่คิดว่า มีแหล่งจำหน่ายอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น ร้อยละ 37.4 (132 คน)

เมื่อพิจารณาการแก้ปัญหาสิ่งเสพติดในหมู่บ้านในรอบปีที่ผ่านมา ประชาชนมีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐเคยมีการแก้ปัญหา ร้อยละ 70.6 (249 คน) และมีการแก้ไขโดยกลุ่มประชาชนเองถึงร้อยละ 67.1 (237 คน) และเมื่อพิจารณาแนวโน้มจำนวนผู้ใช้สิ่งเสพติดในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 53.8 (190 คน) คิดว่าจะลดลง แต่ร้อยละ 37.0 (120 คน) คิดว่าจะเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลต่างเพียงร้อยละ 16.8 นอกนั้นไม่ตอบ

อภิปรายผล

ชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.3 ยอมรับว่า มียาและสิ่งเสพติดในหมู่บ้าน เป็นการยืนยันว่ายาเสพติดได้แพร่กระจายเข้าถึงทุกหมู่บ้านแล้วไม่ว่าจะหมู่บ้านล้าหลัง หรือหมู่บ้านพัฒนาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำภาคใต้ จังหวัดสงขลา (2540 : 1-9) ได้สรุปสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า **จังหวัดยะลา** มีหมู่บ้านรอบนอกที่อยู่นอกเขตเมือง ส่วนใหญ่ร้อยละ 66 พบผู้ใช้ยาเสพติด และพบอยู่ในพื้นที่อำเภอบันนังสตา และกิ่งอำเภอกาบัง ซึ่งมีการระบาดของยาเสพติดระดับเบาบางถึงปานกลาง อันเป็นที่ตั้งของหน่วยทักษิณพัฒนาออกปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 **จังหวัดปัตตานี** มีหมู่บ้านรอบนอกที่อยู่นอกเขตเมือง ส่วนใหญ่ร้อยละ 44 พบผู้ใช้ยาเสพติด และพบอยู่ในพื้นที่อำเภอสายบุรีที่มีการระบาดของยาเสพติดระดับรุนแรง และอำเภอนี้ก็มีหน่วยทักษิณ ออกปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 **จังหวัดนราธิวาส** มีหมู่บ้านรอบนอกที่อยู่นอกเมือง ส่วนใหญ่ร้อยละ 28 พบผู้ใช้ยาเสพติด และพบอยู่ในพื้นที่อำเภอรือเสาะ แว้ง ระแงะ และสุคิริน เป็นพื้นที่ระบาดของยาเสพติดรุนแรงระดับเบาบางถึงปานกลาง อำเภอดังกล่าวนี้มีหน่วยทักษิณพัฒนา ตั้งฐานปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 **จังหวัดสงขลา** มีหมู่บ้านรอบนอกที่อยู่นอกเมืองส่วนใหญ่ร้อยละ 35 พบผู้ใช้ยาเสพติด และพบอยู่ในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อยเป็นพื้นที่ระบาดของยาเสพติดระดับเบาบางถึงปานกลาง อำเภอนี้มีหน่วยทักษิณพัฒนา ตั้งฐานปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 และ**จังหวัดสตูล** มีหมู่บ้านรอบนอกที่อยู่นอกเมืองส่วนใหญ่ร้อยละ 75 พบผู้ใช้ยาเสพติด และพบอยู่ในอำเภอเมืองเป็นพื้นที่ระบาดของยาเสพติดระดับรุนแรง อำเภอนี้มีหน่วยทักษิณพัฒนา ตั้งฐานปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 และพื้นฐานรอบที่ตั้งฐานปฏิบัติงานของหน่วยทักษิณพัฒนาดังกล่าวก็เป็นแหล่งเก็บข้อมูลของการศึกษา ดังนั้น เมื่อนับตั้งแต่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี พื้นที่ราบริมฝั่ง ยาเสพติดอาจจะมากับชาวประมงที่ออกหาปลาในอ่าวไทยและบริเวณใกล้เคียง ลูกเรือประมงขึ้นฝั่งมาพักผ่อนบนบก จะแพร่กระจายไปสู่เยาวชน หรือลูกเรือประมงขึ้นฝั่งเที่ยวที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส แพร่กระจายยาเสพติดขึ้นฝั่งออกไปยังอำเภอใกล้เคียงและอำเภอชายแดน ได้แก่ อำเภอรือเสาะ แว้ง จะแนะ ระแงะ และสุคิริน ที่มีพื้นที่เป็นหุบเขาป่าเขา ครอบคลุมไปด้วยสวนยางพารา สวนผลไม้ สลับซับซ้อนกันไปสู่อำเภอบันนังสตา ยะหา และกิ่งอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ไปสู่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ที่อำเภอเมือง จังหวัดสตูล อนึ่ง ยาเสพติดได้แพร่กระจายจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ศูนย์กลางธุรกิจการค้า

การท่องเที่ยว การคมนาคม และท่าเทียบเรือสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ไปตามทางหลวงแผ่นดินที่โยงใยติดต่อกับตัวเมือง เทศบาล สุขาภิบาลต่างๆ ในจังหวัดต่างๆ จากนั้นก็จะมีเครือข่ายรับขนถ่ายไปแจกจ่ายตามหมู่บ้านชายแดนภาคใต้ พร้อมกับอาจลักลอบไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนการระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ที่ตั้งหน่วยทักษิณพัฒนา ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 มีระดับความรุนแรงในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล ไปสู่ระดับปานกลางและเบาบางในพื้นที่ราบเขตเมืองหรือขอบเมือง และพื้นที่รอบนอกหรือนอกเมืองที่ห่างไกลติดชายแดนกับประเทศพื้นบ้าน

ชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 46.2 และ 27.2 ในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชี้ว่า กลุ่มอายุผู้ใช้สิ่งเสพติด 16-20 ปี และ 21-30 ปีตามลำดับ ติดยาเสพติดประเภทกัญชามากที่สุด ในพื้นที่นั้นชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 49.6 และ 16.1 มีความเห็นว่า มีกลุ่มผู้ใช้ยาเสพรวมกลุ่มไม่เกิน 10 คน และไม่เกิน 20 คน มากตามลำดับ ผู้ใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่ร้อยละ 78.2 เป็นผู้ชาย เป็นผู้ว่างงานร้อยละ 56.1 และผู้ทำงานร้อยละ 21.5 มากตามลำดับ ทั้งหมดนี้เป็นการยืนยันถึงรูปแบบการระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นเพศชายและไม่มีงานทำงาน เป็นกลุ่มเสี่ยงติดยาเสพติดประเภทบุหรี่กัญชาได้ง่ายที่สุดและยาเสพติดอื่นๆ เนื่องจากเยาวชนอยู่ในวัยอยากรู้อยากลอง เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างรวดเร็วไม่แน่นอน เมื่อว่างจากงานกรีดยางหรือไม่มีงานทำ มีเวลาว่างมาก มักจะจับกลุ่มมั่วสุมกันในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง บ้างก็พากันไปเที่ยวเตร่ในเมืองตามแหล่งบันเทิงเริงรมย์ มั่วสุมเสพยาเสพติดเริ่มจากบุหรี่ กัญชา จากการชักชวนของกลุ่มเพื่อนด้วยกัน เมื่อเยาวชนติดยาเสพติดและไม่มีงานทำ ไม่มีเงินมาซื้อยา ก็จะดิ้นรนหาเงินมาซื้อยาเพื่อประทังความหิวยาให้ได้ เยาวชนบางกลุ่มจะก่ออาชญากรรม ลักขโมย ข่มขู่กรรโชกทรัพย์ ลักพาตัวไปเรียกค่าไถ่ เข้าขบวนการโจรก่อการร้าย รับจ้างก่อการร้ายในพื้นที่และบางคนถึงกับเข้าขบวนการลักลอบค้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดน เป็นต้น ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงในกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นชายว่างงานออกไปเที่ยวเตร่ในเมือง และลักลอบเอายาเสพติดกลับเข้าไปในหมู่บ้าน เป็นปัจจัยหลักของการระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชนบทภาคใต้ จำเป็นที่ครอบครัว ชุมชน และสังคมต้องหันมาแก้ปัญหาก่อนที่สายเกินไป

ทำไมกลุ่มเยาวชนวัยรุ่นชายว่างงานจึงหันไปหายาเสพติดมากที่สุด ครอบครัว ชุมชน และสังคมกำลังทำอะไรอยู่ ถึงปล่อยให้กลุ่มเยาวชนบุตรหลานเป็นเช่นนั้น เนื่องจากชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 48.2 แจ้งว่า ผู้ใช้ยาเสพติดอยู่นอกระบบโรงเรียน และร้อยละ 25.2

อยู่ในระบบโรงเรียนทุกประเภท ขณะที่หมู่บ้านและชุมชนอื่นร้อยละ 40.5 และ 37.4 ตามลำดับ เป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติด และถึงแม้ว่าในรอบปีที่ผ่านมา กลุ่มประชาชนในหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จัดการแก้ปัญหายาเสพติดแล้วตั้งแต่ร้อยละ 67.1 และ 70.6 ตามลำดับ แต่ยาเสพติดในหมู่บ้านกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 37 ส่วนชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 53.3 กลับให้ความเห็นแย้งว่า ยาเสพติดในพื้นที่ลดลง ปรากฏการณ์การระบาดของยาเสพติดได้แพร่กระจายในกลุ่มนอกระบบโรงเรียนมากเกือบ 2 เท่าของจำนวนผู้ใช้ยาเสพติดในระบบโรงเรียน แสดงว่ากลุ่มเยาวชนนอกระบบโรงเรียน จะขาดการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ผู้ปกครอง และครูในโรงเรียน ทำให้เยาวชนกลุ่มขาดที่พึ่งจากจิตใจ ตกเป็นเป้าหมายของกลุ่มไม่หวังดีได้ง่าย ตรงกันข้ามกับกลุ่มเยาวชนในระบบโรงเรียน ที่ยังมีบิดามารดา ผู้ปกครอง และครูดูแลอยู่บ้าง แม้จะไม่ใกล้ชิด จนกระทั่งเยาวชนบางส่วนหันไปใช้ยาเสพติด เมื่อครอบครัวและโรงเรียนกำหนดภาระงานหน้าที่ให้เยาวชนรับผิดชอบ เยาวชนเกิดความอบอุ่น จากการปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มเยาวชนและสถาบันทั้งสอง จะเป็นเกราะหลวม ๆ คอยปกป้องเยาวชนจากยาเสพติดได้บ้าง แต่เป็นที่น่าเสียดายยิ่ง ที่ประชาชนในหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข่าวการระบาดของยาเสพติด และได้ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านไปแล้ว กลับปล่อยให้มีแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในหมู่บ้าน แสดงว่าการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประชาชนในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังไม่ได้ผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากการระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัญหาที่โยงใยกับกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มการเมือง กลุ่มลักลอบขายสินค้าหนีภาษี กลุ่มลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น เป็นปัญหาละเอียดอ่อนยากที่จะแก้ไขได้โดยสถาบันครอบครัวและชุมชนท้องถิ่นแต่ลำพังได้ ดังนั้น การแก้ปัญหาการระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทำงานประสานกันอย่างจริง จากสถาบันครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐในพื้นที่ (หน่วยปราบปราม หน่วยรักษาผู้ติดยา หน่วยดำเนินคดีผู้ต้องโทษเกี่ยวกับยาเสพติด หน่วยงานการศึกษาและศาสนา) หน่วยงานส่วนกลางจากกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ รวมทั้งสื่อมวลชน

ดังนั้นกล่าวโดยย่อๆ ว่า กลุ่มเยาวชนชายวัยรุ่น ไม่มีงานทำมีเวลาว่างมาก อยู่นอกระบบโรงเรียน ตกเป็นกลุ่มเสี่ยงยาเสพติดประเภทกัญชาได้ง่ายมากที่สุด และการระบาด

ของยาเสพติดและทวีความรุนแรง มีความซับซ้อนมากขึ้น จากพื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามันไปสู่พื้นที่ป่าเขาสวนยางพาราติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของกลุ่มเยาวชนอย่างรวดเร็ว ไปพร้อมๆ กับสถานการณ์บ้านเมืองจึงทำให้สถาบันครอบครัวและสถาบันชุมชนในท้องถิ่นอ่อนแอไม่สามารถปกป้องเยาวชนพ้นจากยาเสพติดไปได้ หากปล่อยปละละเลยไว้ อาจจะบั่นทอนความมั่นคงของประเทศชาติได้ จึงจำเป็นต้องปลุกระดมความร่วมมือของสถาบันครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น กับหน่วยงานของรัฐ จัดสร้างสังคมประชารัฐ (Civil Society) ขึ้นดูแลพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็ว

ข้อเสนอแนะ

1. ต้องมีการกวดขันโดยใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามที่เข้มงวดมากกว่านี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมการใช้คุณธรรม จริยธรรมทางศาสนาให้แก่เยาวชนได้มีโอกาสใกล้ชิดกับหลักคำสอนของศาสนาของตน

3. ควรส่งเสริมการศึกษาในเรื่องการป้องกันการติดยาเสพติดให้โทษให้แก่เยาวชนทุกคน ทุกหมู่บ้าน